

«Այբ» ավագ դպրոց

ՀԱՅՈՑ ԼԵՂՈՒ ԵՎ ԼԵՂՎԱՄՏԱԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ 2024 թ. ապրիլ
Տևողություն՝ 1 ժամ 15 րոպե

«Այբ» ավագ դպրոց

ԳՃԱԿՈՂ

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ

Բոլոր պատասխանները գրել այս քննաթերթիկի մեջ՝ համապատասխան տեղերում:

Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:

Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է 7 տպագիր և 1 դատարկ էջերից:

Հայոց լեզու

1. Անհրաժեշտ տեղում լրացրո՛ւ բաց թողած տառերը և երկինջյունները.

Ամեն հայ մտնում է Մատենադարան որպես սր__ատեղի և խոսում ակնա__անքով ու շշուկով:

Այստեղ տասնվեց հազար ձեռագիր մատյան և պատառիկ կա՝ **փասնի__ը** գրամանոցից մինչև ամենամեծը՝ երկփ__անոց մագաղաթյա հսկան:

Իսկապես, որքա՛ն նման են հայ ժողովրդի և **նրա** ձեռքով ստե__ծված մատյանների ճակատագրերը: Երբ գալիս էին թշնամիները, ձեռագիր ընդօրինակողը, շալակն առած **մագաղաթյա** ծանր թեր__երի կապոցը, թանաքը, ներկերը և ընդօրինակվող մատյանը, գնում էր ժողովրդի հետևից՝ դա__արի պահերին շարունակելով արտագրել:

Գրիչները հիսուն-վա__սուն տարի գ__րուգիշեր արտագրել են ձեռագրերը, իսկ նկարիչները ծաղկել են դրանք առասպելական, եր__ակայական կեն__անաճաղիկներով: Ծաղկած մատյանը գույների մի փոքրիկ մրրիկ է՝ մանրապատկերի շր__անակում փակված: Հար__ եղած դեպքում մատյաններն **արագորեն** թա__ցրել են անգութ ու բիր__ թշնամուց: Մատյանը **եղել է** սուր, որով ժողովուրդը պայքարել է **հանուն** ազատության, ազգապահպանության և **ինքնության** հաստատման: Պատահել է՝ մատյանները թաղել են, դրանց վրա ո__բացել:

Ձեռքից ձեռք փոխանցվելով՝ ձեռագրերը երկար դե__երելուց հետո հայտնաբերվում էին, հանգրվանում իրենց ապահով ու լուս__ վեր__ին օ__կանում:

5 միավոր

2. Տեքստից դո՛ւրս գրիր տրված բառերի հոմանիշները: Յուրաքանչյուրի համար գրի՛ր նաև մեկ հականիշ.

մտացածին _____

ժանտ _____

մաքառել _____

հավաստում _____

2 միավոր

3. Տեքստից դո՛ւրս գրիր տրված կաղապարներին համապատասխան երկուական բառ.

արմատ+հոդակապ+արմատ _____

արմատ+ արմատ _____

արմատ+արմատ+վերջածանց _____

արմատ+վերջածանց _____

նախածանց+արմատ _____

2,5 միավոր

4. Տեքստում գտի՛ր 2 բարդածանցավոր բառ, որոնցից մեկն ունի թվականով արտահայտված արմատ, իսկ մյուսը՝ ածականով: Դո՛ւրս գրիր այդ բառերը և ընդգծի՛ր արմատները:

0,5 միավոր

5. Տեքստից դո՛ւրս գրիր ա խոնարհման 1 անկանոն բայ և 1 սոսկածանցավոր բայ, կազմի՛ր այդ բայերի սահմանական եղանակի անցյալ կատարյալ և հրամայական եղանակի ապառնի ժամանակաձևերը (բայերը գործածի՛ր եզակի թվով, 1-ին դեմքով, դրական և ժխտական խոնարհումով):

անկանոն բայ, սոսկածանցավոր բայ _____

սահմանական եղանակ, անցյալ կատարյալ ժամանակաձև _____

հրամայական եղանակ _____

1,5 միավոր

6. Որոշի՛ր տեքստում ընդգծված բառերի (8 բառ) խոսքիմասային պատկանելությունը և գրի՛ր դրանք ներքևում տրված համապատասխան տողում: Լրացրո՛ւ փակագծերում նշված հատկանիշները, անհրաժեշտության դեպքում նշի՛ր նախադասության մեջ շարահյուսական պաշտոնը:

- գոյական (հոլովը, հոլովումը) _____
- ածական (տեսակը, կազմությունը) _____
- թվական (տեսակը, կազմությունը) _____
- դերանուն (տեսակը, հոլովը) _____
- բայ (եղանակը, ժամանակաձևը, դեմքը) _____
- մակբայ (տեսակը, կազմությունը) _____
- կապ (տեսակը) _____
- վերաբերական (տեսակը) _____

2 միավոր

7. ա. Շարունակի՛ր միտքն այնպես, որ նախադասությունը լինի

1/ բարդ համադասական՝

Մատենադարանը կարծես սրբատեղի լինի հայերի համար

2/ բարդ ստորադասական՝

Մատենադարանը կարծես սրբատեղի լինի հայերի համար

բ. Կազմի՛ր բարդ ստորադասական նախադասություն՝ անհրաժեշտ փոփոխությունների ենթարկելով տրված բառերը, ճիշտ դասավորելով և շաղկապներ ավելացնելով:

Վերջացնել, քննություն, ձեռագրեր, հիշատակարան, ինքը, կցել, տքնել, այգաբաց, ճրագալույց:

1,5 միավոր

8. Կետադրի՛ր տեքստը:

Արքայից արքային շքախմբի մատուցակները գինի և ուտելիք էին մատուցում: Հնչեցին թմբուկներն ու գալարափողերը ցնձացին ծնծղաները: Ամրոցի դարպասները բացվեցին և գուսանների թափորը քայլեց դեպի տափարակ: Յնձագին ծափողջյուններով դիմավորեց նրանց ժողովուրդը: Գուսանները տեղավորվեցին պատվանդանների վրա և քիչ հետո քաղցրահնչյուն թրթռացին նրանց բամբիռները: Ասքն սկսվեց: Աջ պատվանդանին նստած արծվահայաց կորնթարդ քթով մի գուսան ելավ տեղից թեքվեց արքայից արքայի կողմը և շնորհալի խոնարհումով գլուխ տալով ասաց

Ողջույն ձեզ թագուհի և թագավոր: Ձեզ աստվածային երջանկություն են մաղթում Գողթնի գուսանները: Մեր ողջույնները քաղցր են ինչպես հայոց խաղողի ողկույզների հատիկները անբիժ ու վճիտ ինչպես մեր սրտից բխած անբասիր երգը:

3 միավոր

9. Գտի՛ր և ուղղի՛ր սխալները այն նախադասություններում, որտեղ դրանք առկա են (բառագործածության, խնդրառության, համաձայնության):

ա. Ներկայումս համացանցի մասին շատ թույր կարծիք է ձևավորվել, որովհետև դրա միջոցով բազում խաբեություններ են կատարվում:

բ. – Եթե ձեր նման աշակերտները շատ լինեն, մեր հասարակությունը միայն կշահի, – նշեց տնօրենը:

գ. Այս կամ այն խնդիրները տարբեր լուծումներ և մոտեցումներ են պահանջում:

դ. Այգեբացին լսեցի թռչունների դայլայլը և առվակի կարկաչունը:

ե. Բազմիցս խնդրել եմ, որ աշխատողները զգոն և ուշադիր լինեն, սակայն ոչինչ չի փոխվել:

2 միավոր

Լեզվամտածողություն

1. Ի՞նչ կարծիք ունես Մատենադարանի մասին: Ի՞նչ դեր է այն ունեցել հայ ժողովրդի և մշակույթի պատմության մեջ: Կարծիքդ արտահայտի՛ր 3 բարդ նախադասությամբ (համադասական և ստորադասական):

3 միավոր

2. Ինչպե՞ս էին ստեղծվում ձեռագրերը: Կցանկանայի՞ր գրիչ կամ ծաղկող լինել: Մտքերդ շարադրի՛ր 1 պարզ ընդարձակ և 3 բարդ նախադասությամբ:

2 միավոր

3. Հրապարակել և հրապարակել բառերով կազմի՛ր մեկական նախադասություն:

2 միավոր

4. Ծով և կծու բառերը գործածի՛ր նախադասություններում ուղիղ և փոխաբերական իմաստներով:

ուղիղ _____

փոխաբերական _____

ուղիղ _____

փոխաբերական _____

2 միավոր

5. Արև և փայլ բառերից յուրաքանչյուրով գրի՛ր 2-ական դարձվածք և դրանցից 2-ով կազմի՛ր նախադասություններ:

2 միավոր

6. Բառաշարքում ընդգծի՛ր համանունները և դրանցից մեկը 2 տարբեր իմաստներով գործածի՛ր նախադասություններում:

Սեղան, սիրելիս, երկաթ, տառ, անջինջ, նկար:

1 միավոր

ԴԱՏԱՐԿ ԷԶ